

SAVEZ SINDIKATA CRNE GORE

81000 Podgorica, Novaka Miloševa 29/1 Tel: 020/230-547 Fax:020/230-499

Broj: 03-43
Podgorica, 26.01.2015

CRNA GORA
Ministarstvo ekonomije
Direktorat za industriju i preduzetništvo

Izjašnjenje na ponuđeni tekst Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju (Dopis broj: 0801-1660/16 od 15.12.2014 god.)

Prilikom donošenja Zakona o stečaju Savez sindikata Crne Gore je davao predloge i sugestije za drugačije regulisanje određenih pitanja, posebno onih koja se odnose na radno-pravni status zaposlenih kod dužnika, ali te primjedbe nisu usvojene, one su aktuelne i danas, pogotovu što ih je praksa potvrdila.

Nadalje, primjedbe Sindikata su se odnosile i na dužinu trajanja stečajnih postupaka, pa je vrijeme da se prekine sa tom praksom kao i sa zaključivanjem kupoprodajnih ugovora na način da se imovina stečajnih dužnika prodaje po veoma niskim cijenama sve na štetu, prije svega, zaposlenih.

Zato je Savez sindikata u prethodnom periodu i u više navrata tražio, što i sada traži da se preispita postupak uvođenja i okončanja stečaja kod određenih preduzeća, te da se pristupi raskidu štetnih ugovora.

Zaposleni u većini slučajeva ostaju bez posla danom otvaranja stečajnog postupka, bez obzira da li je u pitanju stečaj kroz reorganizaciju ili rasprodaju imovine. S obzirom da intervencija države u radno-pravne odnose može biti samo u opravdanim slučajevima i uz poštovanje principa radnog prava „princip povoljnosti za radnike” neadekvatan je sistem prestanka radnog odnosa po sili Zakona, jer se na štetu zaposlenih, umjesto poštovanja navedenog principa narušava autonomija i volja ugovornih strana radnog odnosa, koji je dobrovoljan, dvostran i autonoman.

Tekstom Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju koji se odnosi na privilegovana potraživanja zaposlenih, razvrstana kroz isplatne redove, i pored povećanja iznosa koji se odnosi na prvi isplatni red smatramo da se time ne ostvaruje potpuna zaštita interesa zaposlenih ili bivših zaposlenih, te bi u tom smislu sva potraživanja po osnovu prava iz rada i po osnovu rada trebalo da budu razvrstana u prvi isplatni red.

Iako je sadašnjim zakonskim rješenjima predviđen prethodni postupak radi utvrđivanja razloga za pokretanje stečajnog postupka, dalje odredbe koje predviđaju izuzetke od vođenja, ne daju sigurnost da će se on ipak sprovesti.

Sindikat posmatra ovaj prethodni postupak ne samo kao postupak utvrđivanja postojanja formalnih uslova za prihvatanje predloga o otvaranju stečaja, već i kao obavezu da sud i objektivno dođe do zaključka o pravim razlozima stečaja.

Praksa je pokazala da postoje slučajevi „prouzrokovanja lažnog stečaja” kojima se narušavaju ekonomski interesi i zaposlenih i povjerilaca.

Aktuelnim Zakonom, kao i Nacrtom nije propisano da predstavnik zaposlenih bude član Odbora povjerilaca. Po mišljenju Sindikata ovo rješenje bi bilo racionalno iz razloga što je dosadašnja praksa pokazala da su zaposleni bez pravog uvida u sam postupak reorganizacije ili rasprodaje imovine. S obzirom na interese koje zaposleni ostvaruju u ovom postupku, bilo po osnovu radnog odnosa ili po osnovu suvlasništva, ovakvo rešenje smatramo opravdanih.

Poželjno bi bilo da Zakon sadrži „socijalni plan za ublažavanje negativnih posledica prestanka radnog odnosa” koji bi sadržavao broj radnika koji bi se angažovao nakon eventualne reorganizacije; kriterijume na osnovu kojih će se birati, s tim da u skladu sa Zakonom o radu i kolektivnim ugovorom obezbijedi jedno od prava po osnovu prestanka radnog odnosa.

Sa stanovišta Sindikata posebno je interesantno uređenje pitanja statusa i ovlašćenja stečajnog upravnika.

Naime, predloženim zakonskim rješenjima stečajni upravnik je oslobođen krivične odgovornosti samim tim što se predlaže brišu postojeće odredbe da „stečajni upravnik ima status službenog lica u smislu odredbi krivičnog zakonika” pod objašnjenjem da se na ovaj način zadire u materiju drugog zakona.

Takođe, novim odredbama se značajno uvećavaju ovlašćenja stečajnih upravnika, pa će ubuduće oni samostalno odlučivati o uzimanju kredita ili nabavci opreme veće vrijednosti.

Zatim, istima neće biti potrebna saglasnost odbora povjerilaca o prodaji stečajne imovine, a neće biti ni obavezni da podnose podatke o finansijskom stanju preduzeća i rezultatima svog rada u prethodnom stečajnom postupku.

Imajući u vidu dosadašnja iskustva i da ne raspolažemo sa pozitivnim primjerima o rezultatima i uspješnosti rada nekog stečajnog upravnika, smatramo da su data velika ovlašćenja stečajnom upravniku, tako da predložena zakonska rešenja mogu „stimulativno” djelovati na moguće zloupotrebe ovlašćenja.

Sindikata ima i primjedbe kojima se uređuje pitanje o prodaji stečajne imovine.

Sada se stečajnom upravniku daje mogućnost da prvo pokuša prodaju imovine po procijenjenoj vrijednosti, a zatim u svakom narednom krugu može za petinu da snizi cijenu, dok na kraju imovinu može prodati po principu „najviše ponuđene cijene”

Na taj način se stečajnim upravicima i formalno daju odriješene ruke da poklanjaju stečajnu imovinu, što je naročito nepovoljno kod firmi veće vrijednosti .

Sa stanovišta Sindikata nedopustivo je da na odluku stečajnog sudije o prodaji stečajne imovine nije dozvoljeno pravo žalbe.

Prema važećem Zakonu stečajni sudija donosi rešenje kojim se konstatuje da je prodaja izvršena, na koje se može izjaviti žalba, a prema novoj zamisli on će ubuduće donositi zaključak na koji nije dozvoljeno to pravo, što je nesporno suprotno pravnom poretku.

Očekujemo da ćete naše sugestije razmotriti i imati iste u vidu prilikom izrade Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju.

Generalni sekretar
mr Marko Nikčević

Obradila: Stanica Dragaš

Rukovodilac Sektora za ekonomska pitanja